

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 008226 13 Кж
Бања Лука, 25.4.2013. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Горане Микеш и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог П.Г., због кривичног дјела полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама бранилаца оптуженог, адвоката мр М.Д. из Б.Л. и Р.С. из С., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 008226 13 К од 01.11.2012. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали републички тужилац мр Ненад Врањеш, оптужени и његов бранилац, адвокат мр М.Д., а у одсуству уредно обавјештеног браниоца, адвоката Р.С., донио је дана 25.4.2013. године

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца оптуженог П.Г., и потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 008226 12 К од 01.11.2012. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 008226 12 К од 01.11.2012. године, оглашен је кривим оптужени П.Г., због два кривична дјела полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), и утврђене су му казне затвора, за дјело почињено над малољетном Ј.Л. у трајању од 5 (пет) година, а над малољетном М.Д.1 у трајању од 6 (шест) година, те је, на основу члана 42. став 2. тачка 2. истог Закона, оптуженом изречена јединствена казна затвора у трајању од 10 (десет) година и 6 (шест) мјесеци.

На основу члана 99. став 4. у вези са чланом 96. став 1. и 2. тачке а), е) и ж) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53. од 11 јуна 2012. године - у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка у износу од 300,00 КМ и паушала у износу од 300,00 КМ, као и награду и нужне издатке браниоца по службеној дужности, чију висину ће суд одредити посебним рјешењем.

На основу члана 108. став 1. и 3. ЗКП РС, оштећене малољетне Ј.Л. и М.Д.1, са имовинскоправним захтјевом, упућене су на парницу.

Против наведене пресуде жалбе су, благовремено, изјавили браниоци оптуженог, адвокати мр М.Д. из Б.Л. и Р.С. из С.

Жалбе су изјављене због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда укине и одреди одржавање претреса пред Врховним судом (жалба браница, адвоката Р.С.), или предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, или преиначи и оптужени ослободи оптужбе на основу члана 298. тачка в) ЗКП РС, или таква одлука донесе у односу на малољетну оштећену Ј.Л., или преиначи у правној оцјени дјела и оптужени огласи кривим за продужено кривично дјело из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС, или преиначи у одлуци о казни и оптуженом изрека блажа јединствена казна затвора (жалба браниоца, адвоката мр М.Д.).

Одговор на жалбе није поднесен.

У сједници другостепеног вијећа, која је, у смислу одредбе члана 318. став 4. ЗКП РС, одржана у одсуству уредно обавијештеног браниоца оптуженог, адвоката Р.С. из С., бранилац оптуженог мр М.Д. је изложио жалбу, остајући код приговора и приједлога садржаних у истој, које је оптужени у цјелости подржао, као и жалбу браниоца, адвоката Р.С.. Републички тужилац је предложио да се жалбе бранилаца одбију, као неосноване, и првостепена пресуда потврди.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Изрека побијане пресуде је разумљива јер садржи јасан чињенични опис конкретних полних радњи које је оптужени, у критичном времену (од октобра 2010. до априла 2011. године), предузео према оштећенима Ј.Л. (рођена 2001. године) и М.Д.1 (рођена 2002. године), ради задовољења свог сексуалног нагона, а које су, у вријеме извршења дјела, биле дијеца. У таквом чињеничном садржају, нема никаквих нејасноћа у опису предузетих полних радњи и тиме начина на који је оптужени, нарушио полни интегритет оштећених, ради чега су без основа аргументи из жалби, засновани на тврдњи да је тако конципирана изрека неразумљива и да је, слиједом тога, побијана пресуда захваћена почињеном битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Нису основани ни приговори из жалби о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке г) и з) ЗКП РС, којима се, у вези са исказима оштећених из истраге (дати у ЦЈБ Б.Л. на записник о снимању аудио визуелним средствима, број 08-06/01-2 230-180/11 од 15.6.2011. године), у једном сегменту указује на незаконитост у поступку њихових саслушања, са аспекта лица која су била присутна тој радњи, а у другом, на повреду права на

одбрану, кроз ускраћену могућност испитивања оштећених у условима непосредности и контрадикторности.

Наиме, из садржаја наведених записника, произилази да су, на основу одредбе члана 155. ЗКП РС, дана 15.6.2011. године, у просторијама ЦЈБ Б.Л., саслушане оштећене од стране овлаштеног службеног лица, инспектора Г.Г., а садржај тог записника и преслушаног тонског записа, несумњиво потврђује да је саслушање обављено на начин да су питања прилагођена узрасту оштећених, у циљу спречавања додатне трауматизације, и не уочавају се сугестивна питања, тако да је читав ток поступка саслушања оштећених, обављен у складу са одредбом члана 186. став 2. Закона о заштити и поступању са дјецом и малољетницима у кривичном поступку. Ради тога су без основа аргументи из жалби којима се оспорава законитост у поступку прибављања овог доказа и тврдња да се на тим доказима не може заснивати пресуда.

Надаље, нема основа ни тврдња из жалбе браниоца, адвоката Р.С., да је побијаном пресудом повријеђен објективни идентитет оптужбе и да је тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС. Наиме, и поред тога што не постоји апсолутна подударност између чињеничног описа дјела датог у диспозитиву оптужнице и оног који је наведен у изреци побијане пресуде (али не у дијелу одлучних чињеница и квалификаторних околности), принцип који захтјева идентитет између оптужбе и пресуде, садржан у одредби члана 294. став 1. ЗКП РС, није повријеђен, јер су те чињеничне интервенције у изреци засноване на чињеничном стању утврђеном на главном претресу, односи се на исти критични догађај и у оквиру су генусно истог дјела.

Без основа су и аргументи из ове жалбе и тврдња да је, приликом првог испитивања у истрази, осумњиченом саопштено „да се терети за кривично дјело из члана 195. став 1. КЗ РС, а оглашен је кривим за дјело из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС“, те да је тиме повријеђено право на одбрану и право на правично суђење из члана 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, јер на овакав начин, а са аспекта примјене основних одредби о испитивању осумњиченог и поука о његовим правима да се изјасни о дјелу и радњама за које се терети, те да у вези са тим износи чињенице и доказе, није поступљено у супротности са диспозицијом из одредбе члана 143. став 2. ЗКП РС, јер се ради само о квалификованом облику истог кривичног дјела.

Надаље, приговорима изнесеним у обе жалбе, не може се довести у сумњу потпуност и правилност чињеничне основе побијане пресуде и закључак да је оптужени починио два кривична дјела полног насиља над дјететом из члана 195. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС, на начин како је то описано у изреци побијане пресуде.

Такав закључак је резултат правилне оцјене доказа, управо на начин како то захтијева одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, и то оцјене сваког доказа оптужбе и одбране појединачно и у њиховој међусобној повезаности.

Вјеродостојност исказа оштећених, и ваљаност разлога датих у побијаној пресуде за прихватање тих исказа, не може се оспорити жалбеним приговорима, јер се из садржаја преслушаних тонских записа, јасно уочава да су обе оштећене, користећи терминологију адекватну њиховим узрасту (М.Д.1, рођена ... године и Ј.Л., рођена ... године), доследано и увјерљиво описале начин, вријеме и околности у којима је оптужени, предузимао конкретне полне радње а којима је угрожавао њихов полни интегритет.

Правилно је првостепени суд анализирао и оцијенио исказе обе оштећене, и довео их, са аспекта садржаја, у везу са исказима свједока С. и Б.Д. (родитељи оштећене М.Д.1) и Д.Л. (мајке оштећене Ј.Л.), и у таквој оцјени, супротно аргументима из жалбе браниоца мр М.Д., није изостала и оцјена доказа одбране, свједока Ђ.Л., М.И. (немају посредних или непосредних сазнања о дјелу) и кћерке оптуженог, свједока М.Л. (као пристрасног свједока), о чему су дати јасни и аргументовани разлози у побијаној пресуди, у складу са обавезом из одредбе члана 304. став 7. ЗКП РС, тако да у оваквој оцјени свих предложених и изведених доказа оптужбе и одбране, нема повреде одредбе члана 295. став 2. ЗКП РС, нити се правилност датих разлога за све одлучне чињенице може оспорити аргументима из обе жалбе.

Имајући у виду наведено, и по оцјени овог суда, сви спроведени докази представљају ваљану основу за закључак да је оптужени починио радње чињенично описане у изреци побијане пресуде. Дакле, потпуно и правилно је утврђено чињенично стање, а како су оштећене у вријеме извршења дјела имале својство дјетета (М. у доби од 8 година а Ј. од 9 година) и обзиром на развојну фазу њихове личности са аспекта могућности схватања суштине полног акта, без основа су приговори из жалбе браниоца адвоката Р.С., којима се указује на непотпуност чињеничне основе побијане пресуде и потребу вјештачења оштећених (психијатријско или психолошко), као и потребу вјештачења оптуженог, што је, као нови доказ предложено у овој жалби, обзиром да у току поступка пред првостепеним судом, није исказана сумња у урачунљивост оптуженог.

Надаље, а супротно ставу изнесеном у жалби браниоца оптуженог, адвоката мр М.Д., нема повреде Кривичног закона, када су радње оптуженог из изреке побијане пресуде, квалификоване као два кривична дјела полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС. Наиме, према чињеничном утврђењу, оптужени је починио више одвојених радњи у различитим околностима, усмјерених против полног интегритета двије оштећене, М.Д.1 и Ј.Л., у више различитих прилика (док су се заједно возили на трактору, а у односу на оштећену М.Д.1 и у својој аутомеханичарској радњи а једне прилике и у њеној породичној кући), које радње немају нити временску повезаност (вршене од октобра 2010. до

априла 2011. године), тако да те конкретне полне радње, нису обухваћене јединственим умишљајем и не чине јединствену цјелину, као основу за успостављање продуженог кривичног дјела.

Овај суд је испитао побијану пресуду у одлуци о казни, налазећи да нису основани жалбени приговори, којима се оспорава правилност и законитост побијане пресуде и у овом дијелу.

У поступку одмјеравања казне, првостепени суд је правилно утврдио и дао правилан значај свим олакшавајућим и отежавајућим околностима, које су од утицаја за висину казне, прописаних у одредби члана 37. став 1. КЗ РС. О свим тим околностима су дати детаљно и ваљано образложени разлози у њиховој међусобној оцјени и повезаности, дакле, и са аспекта индивидуализације казне, тако да и по оцјени овог суда, није било мјеста изрицању мањих казни за оба дјела, па тиме и мање јединствене казне затвора, нити ублажавању казне испод законом прописане за почињена дјела, како се то предлаже у жалбама.

Цијенећи законом запријећену казну за кривично дјело полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС (казна затвора најмање 5 година), овај суд налази да је, утврђена казна затвора у трајању од 5 (пет) година за дјело извршено над оштећеном Ј.Л., као најмања мјера казне, те утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) година за дјело извршено над оштећеном М.Д. (обзиром на временски континуитет у којем су те радње предузимане), те у вези са тим и изречена јединствена казна затвора, у складу са одредбом члана 42. став 2. тачка 2. КЗ РС, у трајању од 10 (десет) година и 6 (шест) мјесеци, потребна мјера казне за остварење сврхе кажњавања из одредбе члана 28. КЗ РС.

Из наведених разлога и примјеном одредбе члана 327. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
др Вељко Икановић

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић